

**Методологически промени в отчитането
на данните за платежния баланс
след присъединяването на България към еврозоната**

Във връзка с присъединяването на България към еврозоната и пълноправното участие на Българската народна банка (БНБ) в Евросистемата, в методологията за отчитане на статистическите данни за платежния баланс са направени следните промени:

1. Резервни активи

1.1. Прехвърляне на резервни активи към Европейската централна банка

Съгласно правилата на Европейската централна банка (ЕЦБ), при присъединяване към еврозоната националната централна банка прехвърля част от своите чуждестранни резервни активи на ЕЦБ. Прехвърлянето се извършва пропорционално на дела на съответната национална централна банка в записания капитал на ЕЦБ и включва злато и активи в чуждестранна валута.

След извършването на този трансфер:

- предоставените активи вече не се отчитат като част от международните резерви на БНБ;
- срещу тях БНБ има право на вземане към ЕЦБ, съответстващо на нейната вноска, което се отчита в статия *Други инвестиции, Друг капитал, активи*.

1.2 Промяна в обхвата на резервните активи

В обхвата на резервните активи не се включват:

- Активи, деноминирани в евро;
- Вземания към институции и държави от еврозоната.

2. Промяна в обхвата на статия Портфейлни инвестиции, активи

- Извадените от обхвата на резервните активи ценни книжа, деноминирани в евро или емитирани от институции и държави от еврозоната, не намират отражение в платежния баланс, а се записват като *Други промени в обема* в международната инвестиционна позиция във финансовата сметка по статия *Портфейлни инвестиции, активи*;
- Последващи покупки/продажби на ценни книжа, деноминирани в евро или емитирани от институции и държави от еврозоната, се отразяват като увеличение/намаление на финансовата сметка по статия *Портфейлни инвестиции, активи*.

3. Промяна в обхвата на Други инвестиции, активи

- Изваждането на депозитите от обхвата на международните резерви (в евро и такива в държави от еврозоната), не намира отражение в платежния баланс, а се записва като *Други промени в обема* в международната инвестиционна позиция във финансовата сметка по статия *Други инвестиции, Валута и депозити, активи*;

- Последващи увеличения/ намаления при депозитите в евро или в държави от еврозоната, се отразяват в платежния баланс по статия *Други инвестиции, Валута и депозити, активи*;

- Допълнителната вноска в капитала на ЕЦБ се отчита в статия *Други инвестиции, Друг капитал, активи*;

- Нетни вземания, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата – разликата между парите в обращение и правното емитиране на банкноти съгласно Ключа за разпределение на банкноти се отчита в статия *Други инвестиции, Валута и депозити на Централна банка, краткосрочни активи или краткосрочни пасиви*;

- Таргет салда – изменението на Таргет салдото се отчита в статия *Други инвестиции, Валута и депозити, активи или пасиви* в зависимост дали е положително или отрицателно.

4. Промяна в представянето на Рамката на международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута

- Съгласно изискванията на „Указания за Рамката на международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута“, (МВФ, 2013), както и на шестото издание на „Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ (МВФ, 2009) Рамката на резервите включва *Българската народна банка* като орган на паричните власти, който управлява и държи международните резерви, и *Централно държавно управление* (без социалноосигурителните фондове), което отговаря за официалните задължения в чуждестранна валута.

- Считано от датата на присъединяване на Република България към еврозоната, Рамката за международните резерви и ликвидността в чуждестранна валута се публикува отделно за БНБ и за Централно държавно управление. Тази промяна се извършва в съответствие с дефиницията за резервните активи в еврозоната и с приложимите правила на Евросистемата относно статистическото отчитане на международните резерви.

20 март 2026 г.